

23. februar 2014

Talepunkter

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre nærmere for, hvilke overvejelser regeringen gør sig iforhold til at sikre at flere offentlige opgaver bliver konkurrenceudsat? Ministeren bedes herunder redegøre for hvilke opgaver private konsulentfirmaer har fået med henblik på at belyse mulighederne for at øge konkurrencen, jf. artikeli Politiken af 19. februar 2014.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jacob Jensen (V).

Udkast til svar

Det talte ord gælder

- Som bekendt har der den seneste uges tid floreret mange ikke altid lige retvisende historier i medierne om den analyse, som vi vil igangsætte i Finansministeriet om offentlig-privat samarbejde. Og mange har forsøgt sig med at udlægge hvad regeringens holdning er til offentlig-privat samarbejde, og hvorfor mon vi har igangsat analysen.
- Derfor er jeg meget tilfreds med, at jeg her i dag får mulighed for selv at kunne redegøre for regeringens holdning og forklare baggrunden for analysen.
- Regeringen har grundlæggende et udogmatisk og pragmatisk syn på inddragelsen af private aktører i opgaveløsningen. Og deri adskiller vi os jo nok fra de partier, der ligger både til højre og venstre for regeringen.
- Vi ser ikke udlicitering som et mål i sig selv og har ikke den opfattelse, at konkurrenceudsættelse altid sikrer bedre og mere effektive løsninger.
- Men vi er heller ikke enige med dem, der bare ser samarbejdet med private som en trussel mod velfærdssamfundet og i sig selv nærmest et onde, uanset indholdet.
- Det afgørende for os er, at vi anvender de løsninger, som giver mest mening og som virker. Hvis det har positive effekter at inddrage private aktører til eksempelvis rengøring på sygehuse eller madudbringning til ældre, så ser vi bestemt ikke noget problem i det.
- Det gør man jo allerede ude i kommunerne på en lang række områder. Der er således en lang tradition for, at private inddrages i den offentlige opgaveløsning på mange områder.

- Men vi vil ikke tvinge kommunerne eller andre offentlige myndigheder til at konkurrenceudsætte bestemte opgaver eller opstille konkrete måltal for, hvor meget der skal konkurrenceudsættes. Vi har tillid til, at de enkelte kommuner selv beslutter, hvilke opgaver de skal udbyde og hvordan.
- Det er også baggrunden for, at regeringen efter sin tiltræden besluttede at afskaffe VK-regeringens måltal om, at 31,5 pct. af kommunernes opgaver skal konkurrenceudsættes.
- Dette måltal var netop udtryk for en ukritisk tilgang til konkurrenceudsættelse, hvor man kun ser på mængden af udbudte opgaver og ikke på kvaliteten.
- Det vil regeringen ikke være med til. Vi vil gøre tingene klogere og bedre. Vi vil undersøge fakta, og ikke være præget af ideologiske kæpheste.
- Faktum er, at konkurrenceudsættelse er et kompliceret tema, og at der er i dag er begrænset viden om, hvornår offentlig-privat samarbejde har positive effekter, og hvilke barrierer, der eksisterer for at opnå øget kvalitet og omkostningseffektivitet – både set fra borgerens, de offentlige myndigheders og de private virksomheders perspektiv.
- Det er jo grundlæggende det samme budskab som formanden for Produktivitetskommissionen netop har været ude med – at dokumentationen på området ikke er fyldestgørende, og at erfaringerne er blandede og ikke entydige.
- Det er baggrunden for, at regeringen vil iværksætte en analyse af offentligt-privat samarbejde med inddragelse af eksterne konsulenter og i samarbejde med relevante parter, herunder KL.
- Formålet med analysen er at tilvejebringe mere konkret viden om offentligt-privat samarbejde, så der sikres et mere kvalificeret og konkret grundlag for at vurdere fordele og ulemper på forskellige områder samt mulige forbedringsmuligheder.
- Når vi ser på erfaringer og tilgængelige data er det tydeligt, at der er stor forskel på, hvor meget de enkelte kommuner anvender samarbejde med private aktører på forskellige områder, ligesom kommunerne formentlig har gjort sig forskellige gode og dårlige erfaringer.
- Lad mig tage et eksempel. Indenfor det kommunale hovedområde 'trafik og infrastruktur', der dækker over bl.a. kommunale veje og kollektiv trafik, anvender nogle kommuner stort set fuldt ud private leverandører, mens andre kommuner kun anvender private leverandører til ca. 15 pct. af opgaverne.

- Billedet gør sig også gældende inden for andre områder, såsom sociale opgaver, hvor der er en spredning i anvendelsen i private leverandører fra ca. 10 pct. til ca. 50 pct. i den enkelte kommune.
- Det rejser naturligvis en række spørgsmål om, hvad disse forskelle skyldes. Nogle peger på, at det kan skyldes forskellige leverandørstruktur i de enkelte kommuner, og at der simpelthen ikke er et veludviklet privat marked i mange geografiske områder.
- Andre peger på, at barriererne er de lovgivningsmæssige rammer, som anses som uflexible og bureaukratiske. Og andre peger igen på, at der er for høje transaktionsomkostninger forbundet med udførelsen af udbud, styring og tilsyn.
- Analysen vil se på et bredt udsnit af sektorområder for at skabe en solid og gennemarbejdet analyse. Således vil der både blive set på de borgernære områder og på de mere administrative og tekniske områder såsom rengøring, vejvedligeholdelse, mv.
- Derudover vil analysen også se på frit valgs ordninger. Det skyldes, at der på en lang række velfærdsområder er frit valg for borgerne, men der ikke har været grundige analyser af effekterne heraf. Vi ser det også som naturligt, at vi grundigt undersøger, hvorvidt der kan være forbedringsmuligheder her i form af øget kvalitet eller at få mere for pengene. Samtidig er det vigtigt, at det frie valg fastholdes. Men også her går vi udogmatisk og fordomsfrit til værks.
- Vores analyse skal netop dybere ned i materien og se på hvilke barrierer, der eksisterer i det nuværende samarbejde med private – både generelt og på de enkelte sektorområder. Vi er interesseret i de konkrete forhold, som har betydning for offentlige myndigheder, virksomhederne og borgerne.
- Det skal understreges, at analysen hverken foregriber problemer eller løsninger. Den er således ikke baseret på en bestemt opfattelse af, at offentlig-privat samarbejde i sig selv er "godt" eller "skidt". Der ligger heller ikke i analysen et opdrag om, at udlicitering skal udbredes til flere "kernevelværdsområder".
- I ministerierne udarbejdes der løbende analyser af, hvordan vi får mest velfærd for de offentlige kroner og skaber mere vækst i Danmark. Analyserne skal sikre, at regeringen har det bedst mulige beslutningsgrundlag, når vi tager politiske initiativer. Der er således intet usædvanligt i, at vi nuigangsætter en analyse af offentlig-privat samarbejde.
- Når det offentlige hvert år skaber konkurrence om opgaver for næsten 100 mia. kr. ville det nærmest være uansvarligt, hvis vi ikke med jævne mellemrum så på, om rammerne for det samarbejde fungerer optimalt.
- Regeringen vil i sagens natur afvente analysens resultater før vi nærmere vil vurdere, om det offentliges samarbejde med private kan forbedres eller justeres for at skabe øget kvalitet og mest muligt for pengene.

- Jeg vil afslutningsvis for en god ordens skyld oplyse udvalget om, at Finansministeriet har justeret tidsplanen for analysen i forhold til den oprindelige tidsplan, der har vist sig at være for stram.
- Baggrunden er, at det gennem de seneste uger er blevet stadig mere klart, at der er brug for mere tid med henblik på at indhente data og aftale interviews med relevante aktører i kommunerne.
- Det er selvsagt afgørende at vi få en god og grundig analyse. Derfor vil der nu blive afsat et par måneder mere til at gennemføre analysen. Det er Finansministeriets vurdering, at dette udgør en væsentlig ændring i forhold til udbudsmaterialet, og at konsulentopgaven derfor skal genudbydes.
- Det har været fremme i medierne, at McKinsey har vundet opgaven. Det er korrekt, at Finansministeriet har vurderet, at McKinseys tilbud var det mest attraktive af de fire indkomne tilbud. Der er imidlertid ikke indgået kontrakt med McKinsey, og Finansministeriet har meddelt McKinsey, at opgaven i lyset af den væsentlige justering af tidsplanen vil blive genudbudt. Dermed vil alle konsulentvirksomheder på Finansministeriets rammekontrakt have mulighed for at byde på opgaven med den justerede tidsplan på lige fod.